

Motion

1984/85: 3239

Ulf Adelsohn m. fl.

Vissa ekonomisk-politiska åtgärder, m. m. (prop. 1984/85: 217)

I. Det ekonomiska läget

I kompletteringspropositionen, som presenterades i slutet av april i år, tecknade regeringen bilden av en ekonomi utan egentliga problem. Regeringens försök att marknadsföra budskapet "Sverige är på rätt väg" gav den reviderade finansplanen närmast karaktären av socialdemokratisk valbroschyr. Detta skedde i en situation då landets ekonomiska problem höll på att bli akuta. Regeringens skönmålning torde ha bidragit till att krisen snabbt förvärrades.

Trots en kraftig försvagning av utrikeshandeln under det första kvartalet räknade regeringen i den reviderade finansplanen upp det förväntade överskottet i handelsbalansen jämfört med finansplanen i januari. Man vidhöll att bytesbalansen i stort sett skulle förbli i jämvikt trots att det första kvartalet innebar ett underskott på över 6 miljarder kronor. Fastän priserna steg med 2,3 % de första tre månaderna hävdade regeringen att inflationen skulle stanna vid 3 % för hela året. På punkt efter punkt gav regeringen en medvetet falsk beskrivning av Sveriges ekonomiska läge.

En finansplan skall inge förtroende hos allmänhet, företag och finansexperter inom och utom landet. Utvecklingen av inflationen, bytesbalansen och valutautfödet i början av året var klara tecken på att det behövdes en finanspolitisk åtstramning genom utgiftsminskningar. Trots detta valde regeringen att helt nonchalera problemen. Resultatet blev att riksbanken tvingades höja den svenska räntenivån mycket kraftigt samtidigt som regeringen fick plocka ihop ett nytt krispaket.

Det akuta problem som utlöste krisen var försvagningen av utrikeshandeln, som i sin tur sammanhänge med den relativt omvärlden mycket höga inflationstakten och dess effekter på konkurrenskraften. Det är nu uppenbart att regeringens ekonomiska politik misslyckats. Den s. k. tredje vägens strategi har fallit sönder.

Att Sverige är på fel väg visas bl. a. av följande utveckling:

- Den svenska inflationstakten var redan före räntehöjningen och de föreslagna skattehöjningarna den högsta bland jämförbara industriländer. Efter två och ett halvt års ordkrig mot inflationen har prisstegringen i Sverige ökat jämfört med läget innan socialdemokraterna bildade regering hösten 1982 trots att den kraftigt sjunkit i vår omvärld.
- Den misslyckade inflationsbekämpningen har medfört att Sverige förlorade marknadsandelar hela förra året och att exportvolymen de första

fyra månaderna 1985 fallit med 2 % jämfört med motsvarande period i fjol. I kompletteringspropositionen beräknade regeringen att exporten skulle öka med drygt 4 % i år.

- Importen har de första fyra månaderna ökat med ca 12 % vilket är ungefär dubbelt så snabbt som regeringen förutspått för hela året.
- Ett resultat av utrikeshandels utveckling är att handelsbalansen efter fyra månader försämrats med 10 miljarder kronor jämfört med i fjol och att bytesbalansunderskottet beräknas uppgå till ca 9 miljarder kronor. Regeringens prognos var att underskottet i bytesbalansen skulle stanna på ca 3 miljarder kronor för hela året. Enligt regeringen har den kalla vintern inneburit både ökad oljeimport och ishinder för delar av den svenska exporten. Dessa faktorer torde dock ha försvagat handelsbalansen med mindre än 1 miljard kronor. Den försämrade bytesbalansen beror i stället på att vi förlorat marknadsandelar både i utlandet och här hemma samt att den inhemska efterfrågan har tillåtits att öka alltför snabbt.
- Den försämrade bytesbalansen har i sin tur lett till att valuta under mer än ett halvår strömmat ut ur landet och att kronan försvagats. Från november i fjol fram till början av maj uppgick valutautflödet till ca 10,5 miljarder kronor. Utflödet under årets första fyra månader berodde enbart på bytesbalansutvecklingen. Från januari t. o. m. april var det privata kapitalflödet positivt.
- Under årets första fyra månader nettolånade staten över 11 miljarder kronor i utländska valutor, trots att regeringen deklarerat att staten inte skall företa nyupplåning utomlands. Regeringens påståenden om att vi är "herrar i eget hus" och att Sverige "är ett land som gör rätt för sig" är felaktiga.

Att regeringen inte kan medge att utvecklingen går åt fel håll ens när den tvingas lägga fram ett krispaket bäddar bara för nya förtroendekriser.

2. Regeringens och riksbankens krispaket

Den ekonomiska politiken kännetecknas sedan länge av brist på finanspolitisk åtstramning. Efter presentationen av finansplanen i januari tvingades riksbanken höja den korta marknadsräntan med 2 procentenheter. Denna åtgärd motverkade ett privat kapitalutflöde men kunde naturligtvis inte bota bristen på jämvikt i utrikeshandeln.

I vår partimotion angående den ekonomiska politiken (1984/85: 3201), som presenterades i början av maj, sades bl. a. följande:

"Vi menar att det är orimligt att penningpolitiken skall bära hela anpassningsbördan vid den nuvarande utvecklingen av bytesbalansen. Mycket kraftiga räntehöjningar krävs troligen för att valutautflödet och statens nettoupplåning i utlandet skall kunna upphöra. För att undvika en kraftig

press uppåt på den svenska räntenivån och en fortsatt statlig upplåning i utlandet behövs en åtstramning av finanspolitiken."

Utvecklingen visade att vi snabbt fick rätt i vår bedömning av vad en utebliven finanspolitisk åtstramning skulle leda till. Om regeringen tidigare stramat åt genom offentliga utgiftsminskningar, skulle prisökningarna ha kunnat hållas nere och bytesbalansen kunnat förbli i jämvikt. Panikåtgärderna hade kunnat undvikas.

Varken räntehöjningen eller de övriga åtgärder som nu föreslås angriper orsakerna till själva krisen: den höga inflationstakten och det stora bytesbalansunderskottet. I själva verket innebär krispaketet mera av det slags ingrepp som är orsaken till att Sverige befinner sig i kris.

När regeringen försöker lösa ett problem, förvärras samtidigt ett annat. En skatterabatt ansågs nödvändig för att vinna avtalsförhandlarnas välvilja, men den späder också på en alltför hög konsumtion och import. För att rädda valutan blir en räntehöjning nödvändig. Men en sådan skjuter samtidigt inflationsbekämpningen i sank och undergräver framtidsstro och investeringsvilja. Skattehöjningar anses nödvändiga för att dra in köpkraft och undvika större budgetunderskott, men de höjer våra kostnader och försvårar möjligheterna till långsiktig balans. Så följer ingreppen på varandra i allt snabbare takt utan att de grundläggande problemen angrips.

Många av förslagen i krispaketet har egentligen ingenting att göra med regeringens önskemål att minska den privata konsumtionen och importen.

Höjd stämpelskatt på fastighetsinteckningar torde ha en försumbar effekt på den privata konsumtion som sker på kredit. Många småhus har inte längre något växande belåningsutrymme, och avdragsbegränsningen har höjt kostnaderna för detta slags operationer. Åtgärden får därmed en rent fiskal karaktär och motverkar den naturliga omsättningen på fastighetsmarknaden.

Förslagen till förkortade avbetalningstider och skärpta kontokortsregler har mycket små effekter på konsumtion och bytesbalans. Kontokortskrediterna motsvarar sammantaget 1–2 % av den privata konsumtionen. Förslaget om att bemyndiga regeringen att när som helst ändra avbetalningsreglerna är tvivelaktigt även av andra skäl. Regeringen övertar beslutanderätten på ännu ett område, samtidigt som riksdagsdebatter vid ändrade villkor undviks.

Endast hälften av bilförsäljningen sker till privatpersoner. De skärpta avbetalningsreglerna gör det nästan omöjligt för en vanlig inkomsttagare att finansiera ett bilköp. Fördubblingen av bilaccisen innebär att en normalbil blir 4 500–5 000 kr. dyrare genom att moms läggs på accisen.

Några branscher kommer att få betala ett orimligt högt pris för regeringens oförmåga att spara på de statliga utgifterna. Räntehöjningen, införandet av bilkreditförordningen och de skärpta reglerna vid avbetalnings- och kontokortsköp får långtgående konsekvenser för företag som säljer varaktiga konsumtionsvaror. Bil-, båt- och husvagnsbranschen får bära en stor

del av bördan av den misslyckade regeringspolitiken. De redan hårt drabbade småhusfabrikanterna påverkas också negativt. Dessa effekter är inte bara orimliga utan också onödiga, eftersom skärpta kreditregler och införandet av bilkreditförordningen är föga verkningsfulla instrument mot bytesbalansunderskottet.

Räntehocken och skattehöjningarna slår direkt mot hushållens plånböcker. Om räntehöjningen består, blir köpkraftsminskningen för hushållen ca 4 miljarder kronor i år. Ränte- och skattehöjningarna kostar med andra ord ett genomsnittligt svenskt hushåll mer än 1 200 kr. efter skatt. För många småhusägare som sent köpt hus och bl. a. finansierat detta med s. k. topplån till aktuell marknadsränta kommer enbart räntehöjningen att kosta flera tusen kronor efter skatt. Många småföretagare och jordbrukare med stora lån riskerar förödande konsekvenser.

I ett läge där hushållssparandet redan är nere under noll drar regeringen in ytterligare några håll i svångremmen runt hushållen. Detta trots att orsaken till krisen är att regeringen inte klarar av att låta åtstramningen drabba stat och kommun. Regeringen tycks se det som ett tecken på ansvarsmedvetande och omtanke om medborgarna att slösa i stat och kommun och därigenom framtvinga ständiga panikpaket som urgröper levnadsstandarden för människorna.

Regeringen föreslår också att likviditetsindragningarna från näringslivet skall utvidgas ytterligare. Vi har tidigare motsatt oss alla genomförda tvångsindragningar av likviditet från näringslivet. Att finansiera budgetunderskottet genom regleringar är felaktigt. Företagen behöver behålla sina vinstmedel för investeringar.

I regeringens proposition tillkännages också att regeringen har för avsikt att senarelägga vissa statsutgifter. Att senarelägga utbetalningarna ger emellertid endast temporära effekter på budgeten och är därför inget alternativ till regelrätta utgiftsminskningar.

Det allvarligaste med regeringens och riksbankens krispaket är emellertid inte effekterna för enskilda människor och företag utan att de problem som utlöste krisen inte angrips. Inflationstakten blir inte lägre utan högre. Effekterna på bytesbalansen är mycket begränsade.

Även om inget görs åt de grundläggande problemen, kommer valutautflödet sannolikt att bromsas upp under den allra närmaste tiden. Den kraftiga ränteuppgången kan väntas leda till en positiv privat kapitalbalans, som temporärt neutraliserar utrikeshandelns effekter på valutautflödet. Förr eller senare måste dock orsaken till obalansen i våra utrikesaffärer åtgärdas. Tyngdpunkten måste läggas på finanspolitiska åtgärder av de slag som moderata samlingspartiet länge krävt men som regeringen inte klarat av att genomföra.

3. Utsikter för Sveriges ekonomi 1985

Priser och löner

Diskontohöjningen på 2 procentenheter höjer rent tekniskt konsumentprisindex med 0.74%. Den verkliga prishöjningen blir större, eftersom utlåningsräntorna stiger med mer än 2 procentenheter. Därtill kommer inflationseffekten av den höjda bilaccisen. Sammantaget innebär detta att prisnivån stiger med minst 1 procentenhet.

Prisstegringen t.o.m. maj i år blir troligen ca 4% att jämföras med regeringens mål på 3% för hela året. När prisstoppet sedan successivt hävs efter hand som löneavtalen blir klara, kommer lönekostnadsökningarna och räntehöjningarna att driva upp priserna ytterligare. Vid halvårsskiftet höjs livsmedelspriserna. Skatterabatten som skall betalas ut i juni innebär dessutom att finanspolitiken blir expansiv över sommaren, vilket ytterligare kan höja priserna. Att vi har en räntenivå som ligger 8–10% högre än i våra konkurrentländer tyder på mycket höga inflationsförväntningar i den svenska ekonomin. Eller annorlunda uttryckt – om marknaden verkligen trodde på talet om 3% inflation, skulle kravet på real avkastning vid finansiella placeringar nu vara 13%!

Även om prisstegringen skulle avta kraftigt under resten av året och sluta på t.ex. 5% för hela 1985 stiger den genomsnittliga prisnivån med 7.5% i år. En försiktig bedömning pekar emellertid på att det rådande efterfrågetrycket i ekonomin i kombination med lönekostnadsökningarna medför en prisstegring under loppet av året på mer än det dubbla inflationsmålet. Den genomsnittliga prisnivån skulle då öka med ca 8%, dvs. samma ökningstakt som i fjol.

Det löneavtal som slutits på den statliga sidan innebär att regeringens 5-procentsmål överskrids med ca 1 procentenhet. När även förhandlingarna på det kommunala avtalsområdet slutförts kommer kostnadsökningarna för den offentliga sektorn att klart överskrida 5% i år. Redan innan nästa års avtalsförhandlingar påbörjats har lönekostnaderna stigit med ca 5% 1986. På den privata sidan innebär flera av de lokala löneavtal som slutits på L.O-sidan att lönerna ökar med 7–8%, om hänsyn tas även till de produktivitetsbetingade löneförändringarna. Mot bakgrund av att inflationsmålet redan nu är spräckt är det föga troligt att löneutvecklingen för de privatanställda tjänstemännen kommer att stanna ens i närheten av 5%. Regeringens ständiga inhopp i avtalsrörelsen medför därmed inte något avgörande trendbrott i den svenska lönestegringstakten. Den kommer återigen att överstiga vad som förekommer i våra konkurrentländer.

Disponibel inkomst och privat konsumtion

Den sammantagna effekten av löne- och prisstegringarna leder till att reallönen för en genomsnittlig löntagare kommer att falla med minst 1% i år.

Hushållens disponibla inkomster bedöms i kompletteringspropositionen öka med 1.8% 1985. Den senaste tidens utveckling innebär att denna ökning kommer att bli ca 1 procentenhet mindre.

Den privata konsumtionen kan däremot beräknas öka snabbare än regeringens prognos på 1.4%. Även om ingen ytterligare ökning sker efter den kraftiga uppgången första kvartalet i år, kommer den privata konsumtionen att öka med ca 2% i år. Detta innebär att hushållssparandet, som i fjol låg omkring noll, i år kommer att bli klart negativt för första gången någonsin i Sverige.

Bytesbalansen

De positiva effekterna av devalveringarna är nu i stor utsträckning förbrukade genom att den svenska inflationstakten sedan 1982 legat klart högre än i våra konkurrentländer. Marknadsandelsförlusterna för den svenska exporten tycks dess värre fortsätta och förstärkas. Den totala exporten föll med ca 2% första tertialet i år.

Krispaketets effekter på den svenska utrikeshandeln är relativt begränsade. Exporten påverkas på kort sikt inte alls. På längre sikt dämpas den till följd av stigande kapitalkostnader och minskade investeringar. Importen av bilar kan tänkas gå ned, sedan bilaccisen höjts. Före skattesärskärningen blir dock effekten den motsatta. På längre sikt kommer den del av importen som sker på kredit att minska genom räntehöjningarna. Importen av investeringsvaror avtar vilket inte är önskvärt.

Även om exporten återhämtar sig något under resten av 1985, är det föga troligt att någon nämnvärd exportökning kommer att bli resultatet för året som helhet. Det är illavarslande att exportorderna sjönk med 6% under första kvartalet i år jämfört med fjärde kvartalet förra året.

Importökningstakten, som var hela 12% de första fyra månaderna, kommer sannolikt att dämpas något under resten av året. Det är dock enligt vår mening realistiskt att räkna med en importökning på bortåt 10% för helåret, om inte en finanspolitisk åtstramning sätts in.

Enligt preliminära uppgifter uppgår bytesbalansunderskottet efter de första fyra månaderna till ca 9 miljarder kronor. Även om exporten återhämtar sig något och importökningen avtar, är det svårt att se att ett bytesbalansunderskott i storleksordningen 10–15 miljarder kronor kan undvikas i år.

Valutautflöde och statlig utlandsupplåning

Under första hälften av maj skedde under intryck av landets växande ekonomiska problem och frånvaron av åtgärder i kompletteringspropositionen ett privat valutautflöde på några miljarder. Den höjda räntenivån i Sverige får sannolikt flödet att vända till en tid. Men utrikeshandelns negativa utveckling gör sannolikt denna effekt kortvarig. I avsaknad av

verkningsfulla finanspolitiska åtgärder kan valutautflödet väntas återkomma under sommaren.

T. o. m. tredje veckan i maj hade staten från årets början nettolånat ca 11.6 miljarder kronor utomlands. Frånvaron av finanspolitisk åtstramning gör det helt osannolikt att den redan företagna utlandsupplåningen skall kunna återbetalas under resten av året. Därmed överges normen att staten inte längre skall bedriva nettoupplåning i främmande valutor.

Sysselsättningen

Som påpekades i motion 1984/85: 3201 är trots konjunkturförbättringen den öppna arbetslösheten lika stor nu som 1982 och den totala arbetslösheten t. o. m. större. De nu vidtagna och föreslagna åtgärderna leder till en långsiktig minskning av antalet arbetstillfällen. Särskilt stor blir utslagningen i de branscher som hårdast drabbas av den kreditpolitiska åtstramningen, dvs. trähusindustrin samt företag som tillverkar varaktiga konsumtionsvaror.

Investeringarna

Ränteuppgången innebär att avkastningen på investeringar i maskiner och anläggningar blir lägre än avkastningen på statspapper, vilket kommer att hålla tillbaka den önskvärda investeringsuppgången. Industriförbundet har uppskattat räntehöjningens effekter på industriinvesteringarna till -5 procentenheter. Förutsatt att regeringens prognos om en uppgång i industriinvesteringarna med 25% i kompletteringspropositionen var korrekt, skulle detta innebära att ökningen av industriinvesteringarna stannar vid 20%.

Vi finner det anmärkningsvärt att regeringen medvetet väljer att dämpa investeringsuppgången med motiveringen att en sådan ökar importen alltför snabbt. För att skapa långsiktig balans i den svenska ekonomin är det nödvändigt att industrin får bygga ut sin produktionskapacitet. Om detta hotar att leda till försämring av bytesbalansen, måste konsumtionen i landet hållas tillbaka genom en stramare finanspolitik.

Den svenska räntenivån är nu dubbelt så hög som den internationella. En så stram kreditpolitik är inte förenlig med den kapacitetsutbyggnad som behövs i svensk industri för att åstadkomma samhällsekonomisk balans. Utrymme för att sänka räntan måste skapas genom en minskning av budgetunderskottet.

Budgetunderskottet och statsskuldsräntorna

Enligt riksrevisionsverkets senaste budgetprognos kommer budgetunderskottet för innevarande budgetår att något överstiga 70 miljarder kronor, att jämföra med regeringens prognos i kompletteringspropositionen på 69 miljarder kronor. Riksrevisionsverkets prognos är gjord utan hänsynstagande till regeringens och riksbankens åtgärder, varför den underskattar

det slutgiltiga utfallet. Att budgetunderskottet skulle minska till nästa budgetår med nuvarande uppläggning av finanspolitiken är inte troligt. Enbart ränteuppgången ökar underskottet med ca 3.5 miljarder kronor. Nettoeffekten av regeringens och riksbankens hela krispaket innebär en klar budgetförsvagning för nästa budgetår.

I januari 1984 uppskattade regeringen statsskuldräntorna för budgetåret 1984/85 till 65 miljarder kronor. I kompletteringspropositionen förra året skrevs prognosen för statsskuldräntorna ned till 60.5 miljarder kronor. Vi kritiserade den bristande realismen i denna beräkning och krävde att prognosen skulle höjas. Verkligheten har givit oss rätt. Mitt under budgetåret bedömdes i finansplanen statens ränteutgifter uppgå till 70.6 miljarder. I årets kompletteringsproposition uppskattade regeringen statsskuldräntorna till 75.5 miljarder kronor för innevarande budgetår. Riksrevisionsverket uppskattar i sin senaste budgetprognos statsskuldräntorna till 76.5 miljarder kronor redan före den senaste räntehöjningen.

Även ränteposten budgetåret 1985/86 stiger för varje ny beräkning som görs. I finansplanen i januari beräknades den bli 71.2 miljarder och i kompletteringspropositionen 73.8 miljarder. Efter räntehöjningen slutar en försiktig kalkyl på drygt 77 miljarder.

4. Politik för ekonomisk balans

Den situation Sverige nu befinner sig i är inte hållbar under någon längre tid. Kreditåttstramningen måste avlösas av en finanspolitisk åttstramning. Detta är nödvändigt för att inflationen skall kunna dämpas och för att ökningen av bytesbalansunderskottet skall kunna bromsas upp. En realränta på 8–9% är inte heller förenlig med en sund expansion i näringslivet.

Vi har länge förespråkade en strategi som innebär åttstramning medan tid är. Ingen ekonomi klarar i längden de påfrestningar som budgetunderskottet innebär. Det är därför nödvändigt att spara i statens utgifter. Regeringens krispaket är en bekräftelse på att vi moderater har haft rätt i våra varningar. Regeringen har av allt att döma hoppats att den sanna bilden av Sveriges ekonomiska situation inte skulle avslöjas förrän efter valdagen. Priserna skulle inte stiga förrän prisstoppet hävts, efter valdagen. Lönekostnaderna skulle inte ha ökat förrän alla kompensationsklausuler och överhäng gjorde sig gällande 1986. Obalansen i våra utrikesbetalningar skulle döljas bakom en ökad statlig nettouplåning i utlandet. Drastiska beslut om besparingar och skattehöjningar skulle kunna vänta till efter valdagen. Den senaste tidens utveckling innebär dock att sönderfallet börjat några månader tidigare än regeringen räknat med. Det går inte längre att dölja att regeringens politik har misslyckats.

I våra motioner i januari och i maj angående den ekonomiska politiken har vi föreslagit besparingar på ca 21 miljarder kronor och skattesänkningar på ca 10 miljarder kronor på helår. Ett genomförande av dessa förslag

skulle minska budgetunderskottet med nästan 12 miljarder kronor. Med en sådan politik hade den hårda kreditåtstramningen kunnat undvikas.

Våra besparings- och skattesänkingsförslag har tidigare redovisats utförligt i separata motioner. Vi står fast vid dessa förslag för det kommande budgetåret. Vi vidhåller också vår uppfattning att den ofinansierade skatterabatten, som kommer att försämra bytesbalansen med ca 1 miljard kronor i sommar, inte bör genomföras. Förutsättningarna för skatterabatten är inte uppfyllda. En påspädning av efterfrågan under sommaren kan mycket väl leda till ytterligare oro på penning- och valutamarknaden.

I vår partimotion om skattepolitiken 1984/85: 2754 redogörs för vår skattepolitiska grundsyn samt den långsiktiga inriktningen av en moderat skattepolitik.

Regeringens förslag om skattehöjningar och ytterligare regleringar på kreditmarknaden angriper inte orsakerna till krisen i den svenska ekonomin. Vi avvisar därför alla regeringens förslag.

Det är omöjligt att bedöma effekterna av regeringens avsikt att senarelägga utbetalningar av vissa statsutgifter. Vi har inga principiella invändningar mot senarelagda utbetalningar, men detta ger endast temporära effekter på budgeten och är därför inget alternativ till regelrätta utgiftsminskningar. Vad som behövs är en minskning av framför allt den offentliga konsumtionen genom neddragningar av statsutgifterna. Endast en kraftfull besparingspolitik gör det möjligt att så småningom lätta på kreditpolitiken och sänka diskontot. Om detta inte sker, finns risken att underskottet i bytesbalansen kan framkalla ytterligare räntehöjningar. Skulle den nuvarande regeringen få sitta kvar efter valet i höst, leder dess oförmåga att spara med all säkerhet till att en momshöjning blir svår att undvika.

Sveriges ekonomiska problem kan inte regleras bort, skjutas på framtiden eller döljas genom skönmålning av verkligheten. Försök i den riktningen leder gång på gång till påtvingade panikinsatser.

Regeringens krispaket är en bekräftelse på att den ekonomisk-politiska strategi som moderata samlingspartiet länge förordat är den riktiga.

För det första kan vi konstatera att det inte går att få bukt med vare sig inflationen eller underskotten i budget- och bytesbalansen utan att statens utgifter minskas. Det gäller att spara inom den offentliga sektorn. Det är i första hand där det spenderas för mycket, inte bland vanliga familjer som vill skaffa bil eller har kontokort.

För det andra går det inte att åstadkomma bestående reallöneökningar utan att sänka dagens höga marginalskatter. Sänkta marginalskatter innebär att reallöneökningar kan åstadkommas utan skadligt stora kostnadsökningar. Samtidigt stimuleras arbete och företagande, vilket är nödvändigt för att åstadkomma den tillväxt som krävs för att skapa utrymme för höjda reallöner. Sänkta skatter gör det också möjligt att minska subventioner och bidrag utan att hushållens ekonomiska situation försämrans.

För det tredje kan framtidens sysselsättning inte tryggas så länge större

delen av tjänstesektorn i praktiken är ett offentligt monopol. Sverige har inte råd med en större offentlig sektor. Det är främst i den privata tjänstesektorn de nya jobben kan skapas. Vi föreslår därför reformer som skapar utrymme för privata initiativ och valfrihet. De offentliga monopolerna måste brytas upp samtidigt som näringslivet avregleras och löntagarfonderna avskaffas.

Det går inte heller att skapa stabilitet och förtroende med en ekonomisk politik som bygger på motstridiga signaler och innebär ständiga förändringar av spelreglerna. Den enda framkomliga vägen till balans är att medvetet och samordnat genomföra utgiftsminskningar och skattesänkningar samt att stärka marknadsekonomin på alla områden. Det är den politik som moderata samlingspartiet förespråkar.

5. Hemställan

Med stöd av vad ovan framförts hemställs

1. att riksdagen godkänner de allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken som anges i motionen.
2. att riksdagen uttalar att löntagarfonderna snabbt skall avvecklas.
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om bilkreditförordningen och de skärpta reglerna för kontokrediter.
4. att riksdagen avslår samtliga lagförslag i propositionen.
5. att riksdagen upphäver lagen om särskild skattereduktion år 1985.
6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande den långsiktiga inriktningen av skattepolitiken.

Stockholm den 28 maj 1985

ULF ADELSON (m)

INGEGERD TROEDSSON (m)

NILS CARLSHAMRE (m)

CARL BILDT (m)

ANDERS BJÖRCK (m)

STAFFAN BURENSTAM LINDER (m)

L. ARNE ANDERSSON (m)

i Ljung

LARS TOBISSON (m)

ROLF CLARKSON (m)

ROLF DAHLBERG (m)

PER PETERSSON (m)

INGRID SUNDBERG (m)

PER-OLOF STRINDBERG (m)